

Teoretické štúdium fázových prechodov v silne korelovaných elektrónových systémoch

Martin Žonda

24. Júna 2008

- Aktuálna problematika

Obsah
Silne korelované
elektrónové systémy
MFK
Metóda
Tepelná kapacita
Kritické teploty
Distribúcia F
DOS
Homogénna fáza
Záver
Doktorandské
štúdium

- Aktuálna problematika
  - ◆ Motivácia

Obsah
Silne korelované elektrónové systémy
MFK
Metóda
Tepelná kapacita
Kritické teploty
Distribúcia F
DOS
Homogénna fáza
Záver
Doktorandské štúdium

- Aktuálna problematika
  - ◆ Motivácia
    - Silne korelované elektrónové systémy (SKES)
    - Model Falicova-Kimballa (MFK) - úvod

Obsah

Silne korelované
elektrónové systémy
MFK
Metóda
Tepelná kapacita
Kritické teploty
Distribúcia F
DOS
Homogénna fáza
Záver
Doktorandské
štúdium

- Aktuálna problematika
  - ◆ Motivácia
    - Silne korelované elektrónové systémy (SKES)
    - Model Falicova-Kimballa (MFK) - úvod
  - ◆ Metóda

Obsah

Silne korelované
elektrónové systémy
MFK
Metóda
Tepelná kapacita
Kritické teploty
Distribúcia F
DOS
Homogénna fáza
Záver
Doktorandské
štúdium

- Aktuálna problematika
  - ◆ Motivácia
    - Silne korelované elektrónové systémy (SKES)
    - Model Falicova-Kimballa (MFK) - úvod
  - ◆ Metóda
  - ◆ Fázové prechody v 3D MFK

Obsah

Silne korelované
elektrónové systémy
MFK
Metóda
Tepelná kapacita
Kritické teploty
Distribúcia F
DOS
Homogénna fáza
Záver
Doktorandské
štúdium

- Aktuálna problematika
  - ◆ Motivácia
    - Silne korelované elektrónové systémy (SKES)
    - Model Falicova-Kimballa (MFK) - úvod
  - ◆ Metóda
  - ◆ Fázové prechody v 3D MFK
  - ◆ Záver

Obsah

Silne korelované
elektrónové systémy
MFK
Metóda
Tepelná kapacita
Kritické teploty
Distribúcia F
DOS
Homogénna fáza
Záver
Doktorandské
štúdium

- Aktuálna problematika
  - ◆ Motivácia
    - Silne korelované elektrónové systémy (SKES)
    - Model Falicova-Kimballa (MFK) - úvod
  - ◆ Metóda
  - ◆ Fázové prechody v 3D MFK
  - ◆ Záver
- Doktorandské štúdium na konci tretieho ročníka

Obsah

Silne korelované
elektrónové systémy
MFK
Metóda
Tepelná kapacita
Kritické teploty
Distribúcia F
DOS
Homogénna fáza
Záver
Doktorandské
štúdium

Silne korelované elektrónové systémy

- Materiály, na ktorých vlastnosti má zásadný vplyv coulombovská interakcia medzi elektrónmi

Obsah

Silne korelované elektrónové systémy

MFK

Metóda

Tepelná kapacita

Kritické teploty

Distribúcia F

DOS

Homogénna fáza

Záver

Doktorandské štúdium

Silne korelované elektrónové systémy

- Materiály, na ktorých vlastnosti má zásadný vplyv coulombovská interakcia medzi elektrónmi
- Dobrým príkladom sú ťažkofermiónové systémy a zlúčeniny prechodových kovov (Mottove izolátory)

Obsah

Silne korelované elektrónové systémy

MFK

Metóda

Tepelná kapacita

Kritické teploty

Distribúcia F

DOS

Homogénna fáza

Záver

Doktorandské štúdium

Silne korelované elektrónové systémy

- Materiály, na ktorých vlastnosti má zásadný vplyv coulombovská interakcia medzi elektrónmi
- Dobrým príkladom sú ťažkofermiónové systémy a zlúčeniny prechodových kovov (Mottove izolátory)
- Niektoré vlastnosti SKES: exotické nábojové a spinové usporiadania, prechody kov-izolátor, valenčné prechody, zmiešaná valenčnosť, kolosálna magnetoresistencia, feroelektricitá, vysokoteplotná supravodivosť ...

Obsah

Silne korelované elektrónové systémy

MFK

Metóda

Tepelná kapacita

Kritické teploty

Distribúcia F

DOS

Homogénna fáza

Záver

Doktorandské

štúdium

Silne korelované elektrónové systémy

- Materiály, na ktorých vlastnosti má zásadný vplyv coulombovská interakcia medzi elektrónmi
- Dobrým príkladom sú ťažkofermiónové systémy a zlúčeniny prechodových kovov (Mottove izolátory)
- Niektoré vlastnosti SKES: exotické nábojové a spinové usporiadania, prechody kov-izolátor, valenčné prechody, zmiešaná valenčnosť, kolosálna magnetoresistencia, feroelektricitá, vysokoteplotná supravodivosť ...
- Je extrémne náročné teoreticky popísať tieto systémy

Obsah

Silne korelované elektrónové systémy

MFK

Metóda

Tepelná kapacita

Kritické teploty

Distribúcia F

DOS

Homogénna fáza

Záver

Doktorandské

štúdium

$$H = \sum_{i,j} t_{ij} d_i^+ d_j + U \sum_i f_i^+ f_i d_i^+ d_i + E_f \sum_i f_i^+ f_i,$$

kde d_i^+, d_i (f_i^+, f_i) sú kreačný a anihilačný operátor d (f) elek. na polohe i

- Napriek jednoduchosti dokáže MFK popísať viaceré vlastnosti reálnych materiálov.

Obsah
Silne korelované
elektrónové systémy

MFK

Metóda
Tepelná kapacita
Kritické teploty
Distribúcia F
DOS
Homogénna fáza
Záver
Doktorandské
štúdium

$$H = \sum_{i,j} t_{ij} d_i^+ d_j + U \sum_i f_i^+ f_i d_i^+ d_i + E_f \sum_i f_i^+ f_i,$$

kde d_i^+, d_i (f_i^+, f_i) sú kreačný a anihilačný operátor d (f) elek. na polohe i

- Napriek jednoduchosti dokáže MFK popísať viaceré vlastnosti reálnych materiálov.
- Väčšina doterajších výsledkov bola ale získaná pre $D = 1, 2$ alebo $D = \infty$!

Obsah
Silne korelované
elektrónové systémy

MFK

Metóda
Tepelná kapacita
Kritické teploty
Distribúcia F
DOS
Homogénna fáza
Záver
Doktorandské
štúdium

$$H = \sum_{i,j} t_{ij} d_i^+ d_j + U \sum_i f_i^+ f_i d_i^+ d_i + E_f \sum_i f_i^+ f_i,$$

kde d_i^+, d_i (f_i^+, f_i) sú kreačný a anihilačný operátor d (f) elek. na polohe i

- Napriek jednoduchosti dokáže MFK popísať viaceré vlastnosti reálnych materiálov.
- Väčšina doterajších výsledkov bola ale získaná pre $D = 1, 2$ alebo $D = \infty$!
- Zásadné otázky:

Obsah
Silne korelované
elektrónové systémy

MFK

Metóda
Tepelná kapacita
Kritické teploty
Distribúcia F
DOS
Homogénna fáza
Záver
Doktorandské
štúdium

$$H = \sum_{i,j} t_{ij} d_i^+ d_j + U \sum_i f_i^+ f_i d_i^+ d_i + E_f \sum_i f_i^+ f_i,$$

kde d_i^+, d_i (f_i^+, f_i) sú kreačný a anihilačný operátor d (f) elek. na polohe i

- Napriek jednoduchosti dokáže MFK popísať viaceré vlastnosti reálnych materiálov.
- Väčšina doterajších výsledkov bola ale získaná pre $D = 1, 2$ alebo $D = \infty$!
- Zásadné otázky:
  - ◆ Je možné závery získané pre $D = 1, 2, \infty$ použiť pre popis reálnych ($D = 3$) materiálov?

Obsah
Silne korelované
elektrónové systémy

MFK

Metóda

Tepelná kapacita

Kritické teploty

Distribúcia F

DOS

Homogénna fáza

Záver

Doktorandské
štúdium

$$H = \sum_{i,j} t_{ij} d_i^+ d_j + U \sum_i f_i^+ f_i d_i^+ d_i + E_f \sum_i f_i^+ f_i,$$

kde d_i^+, d_i (f_i^+, f_i) sú kreačný a anihilačný operátor d (f) elek. na polohe i

- Napriek jednoduchosti dokáže MFK popísať viaceré vlastnosti reálnych materiálov.
- Väčšina doterajších výsledkov bola ale získaná pre $D = 1, 2$ alebo $D = \infty$!
- Zásadné otázky:
  - ◆ Je možné závery získané pre $D = 1, 2, \infty$ použiť pre popis reálnych ($D = 3$) materiálov?
  - ◆ Ako veľmi sa líšia vlastnosti MKF v jednotlivých dimenziách?

Obsah
Silne korelované
elektrónové systémy

MFK

Metóda
Tepelná kapacita
Kritické teploty
Distribúcia F
DOS
Homogénna fáza
Záver
Doktorandské
štúdium

- Na štúdium termodynamických vlastností MFK je možné použiť klasické Monte-Carlo (MC) pretože:

$$H = \sum_{i,j} h_{ij}(w) d_i^+ d_j + E_f N_f, \text{ kde}$$
$$h_{ij}(w) = t_{ij} + U w_i \delta_{ij}.$$

Obsah
Silne korelované
elektrónové systémy
MFK

Metóda

Tepelná kapacita
Kritické teploty
Distribúcia F
DOS
Homogénna fáza
Záver
Doktorandské
štúdium

- Na štúdium termodynamických vlastností MFK je možné použiť klasické Monte-Carlo (MC) pretože:

$$H = \sum_{i,j} h_{ij}(w) d_i^+ d_j + E_f N_f, \text{ kde}$$
$$h_{ij}(w) = t_{ij} + U w_i \delta_{ij}.$$

- Ako váhu je nutné použiť tzv. elektrónovú voľnú energiu:

$$F(w) = (E_f - \mu) N_f - \frac{1}{\beta} \sum_i \ln(1 + e^{-\beta(\epsilon_i - \mu)})$$

Obsah
Silne korelované
elektrónové systémy
MFK

Metóda

Tepelná kapacita
Kritické teploty
Distribúcia F
DOS
Homogénna fáza
Záver
Doktorandské
štúdium

- Na štúdium termodynamických vlastností MFK je možné použiť klasické Monte-Carlo (MC) pretože:

$$H = \sum_{i,j} h_{ij}(w) d_i^+ d_j + E_f N_f, \text{ kde}$$
$$h_{ij}(w) = t_{ij} + U w_i \delta_{ij}.$$

- Ako váhu je nutné použiť tzv. elektrónovú voľnú energiu:

$$F(w) = (E_f - \mu) N_f - \frac{1}{\beta} \sum_i \ln(1 + e^{-\beta(\epsilon_i - \mu)})$$

- Pozor, ide o grand-kanonický súbor! Zásadnou komplikáciou je potreba stanoviť chemický potenciál pre každú teplotu. Aj preto sme študovali symetrický prípad: $(\mu = U/2, E_f = 0)$

Obsah
Silne korelované
elektrónové systémy
MFK

Metóda

Tepelná kapacita
Kritické teploty
Distribúcia F
DOS
Homogénna fáza
Záver
Doktorandské
štúdium

- Na štúdium termodynamických vlastností MFK je možné použiť klasické Monte-Carlo (MC) pretože:

$$H = \sum_{i,j} h_{ij}(w) d_i^+ d_j + E_f N_f, \text{ kde}$$
$$h_{ij}(w) = t_{ij} + U w_i \delta_{ij}.$$

- Ako váhu je nutné použiť tzv. elektrónovú voľnú energiu:

$$F(w) = (E_f - \mu) N_f - \frac{1}{\beta} \sum_i \ln(1 + e^{-\beta(\epsilon_i - \mu)})$$

- Pozor, ide o grand-kanonický súbor! Zásadnou komplikáciou je potreba stanoviť chemický potenciál pre každú teplotu. Aj preto sme študovali symetrický prípad:

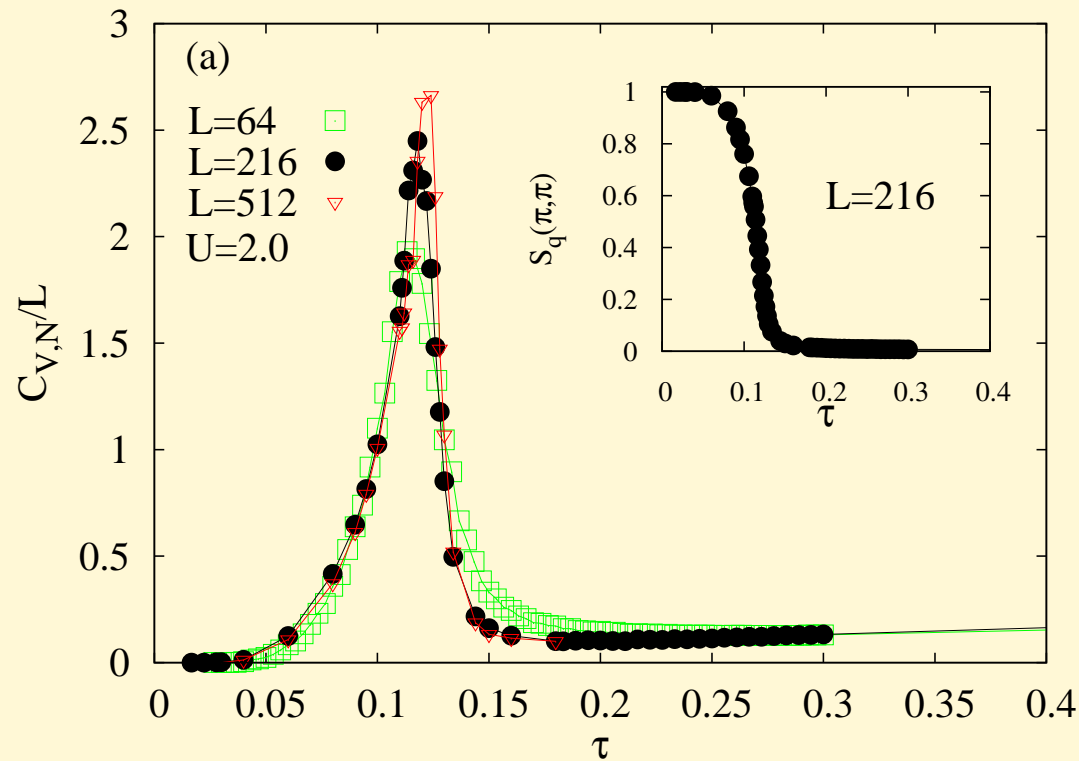
$$(\mu = U/2, E_f = 0)$$

- Základným stavom je šachovnicové usporiadanie lokalizovaných častíc.

Obsah
Silne korelované
elektrónové systémy
MFK

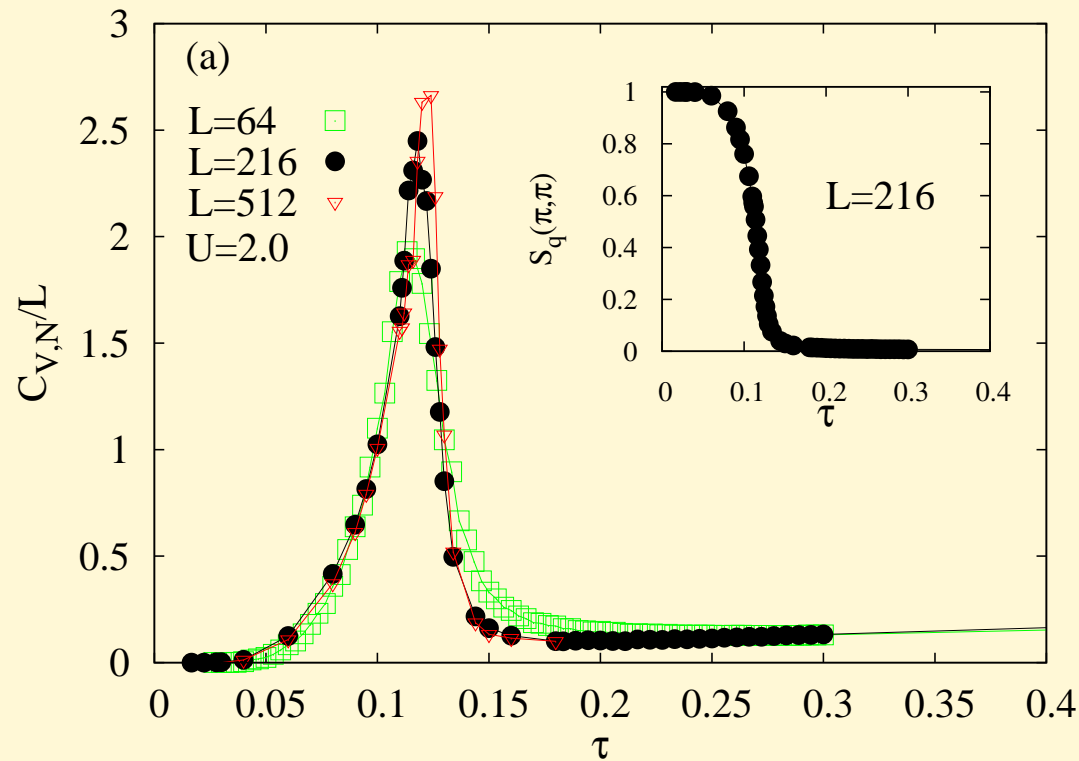
Metóda

Tepelná kapacita
Kritické teploty
Distribúcia F
DOS
Homogénna fáza
Záver
Doktorandské
štúdium

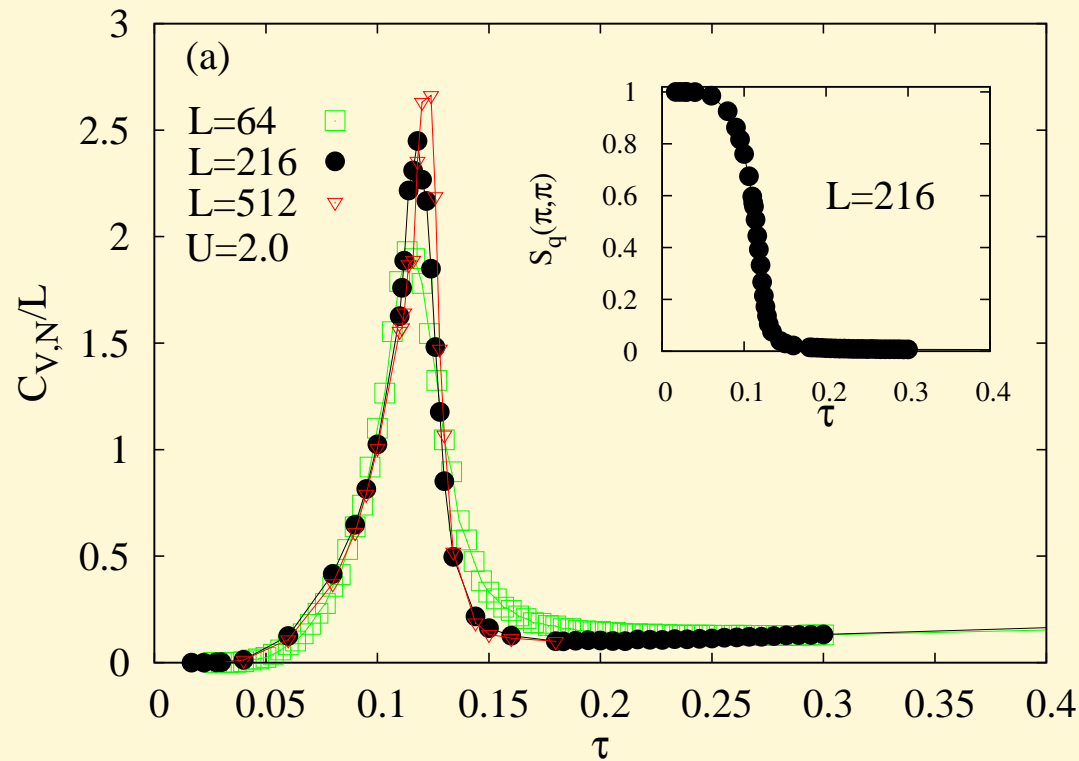
■
$$S_q^w(\mathbf{Q}) = \frac{1}{2L} \sum_{j,k} e^{i\mathbf{Q}(\mathbf{R}_j - \mathbf{R}_k)} (w_j w_k)$$

- Obsah
- Silne korelované elektrónové systémy
- MFK
- Metóda
- Tepelná kapacita**
- Kritické teploty
- Distribúcia F
- DOS
- Homogénna fáza
- Záver
- Doktorandské štúdium

- $S_q^w(\mathbf{Q}) = \frac{1}{2L} \sum_{j,k} e^{i\mathbf{Q}(\mathbf{R}_j - \mathbf{R}_k)} (w_j w_k)$
- Nízko teplotné maximum sa objavuje pri teplotách, kde sa štruktúrny faktor mení z 1 na ~ 0 .

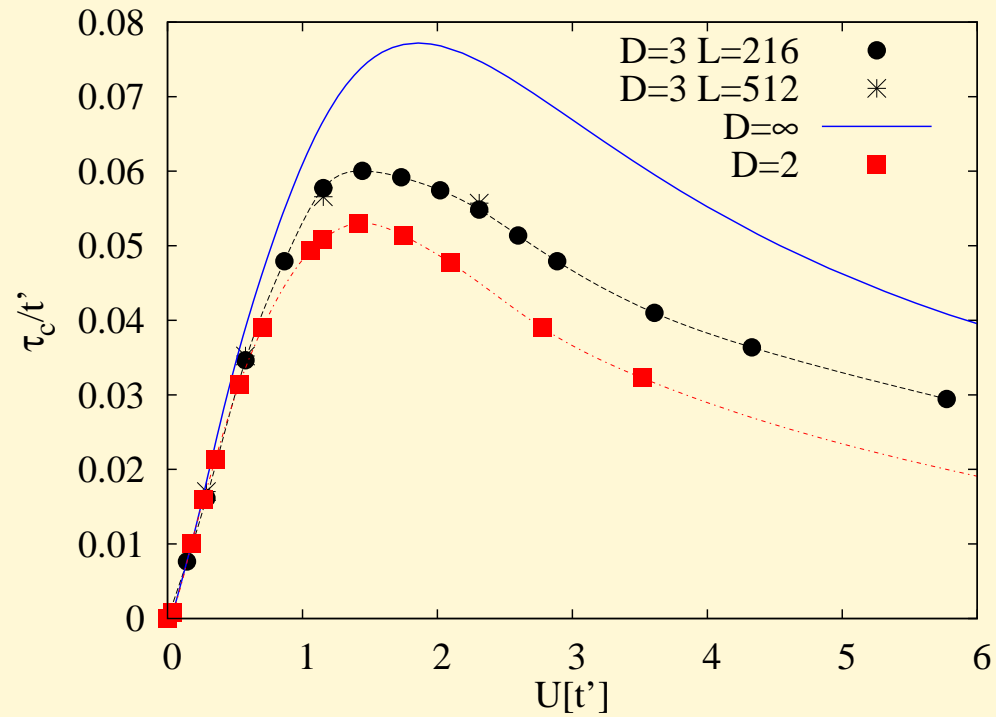
- Obsah
- Silne korelované elektrónové systémy
- MFK
- Metóda
- Tepelná kapacita**
- Kritické teploty
- Distribúcia F
- DOS
- Homogénna fáza
- Záver
- Doktorandské štúdium

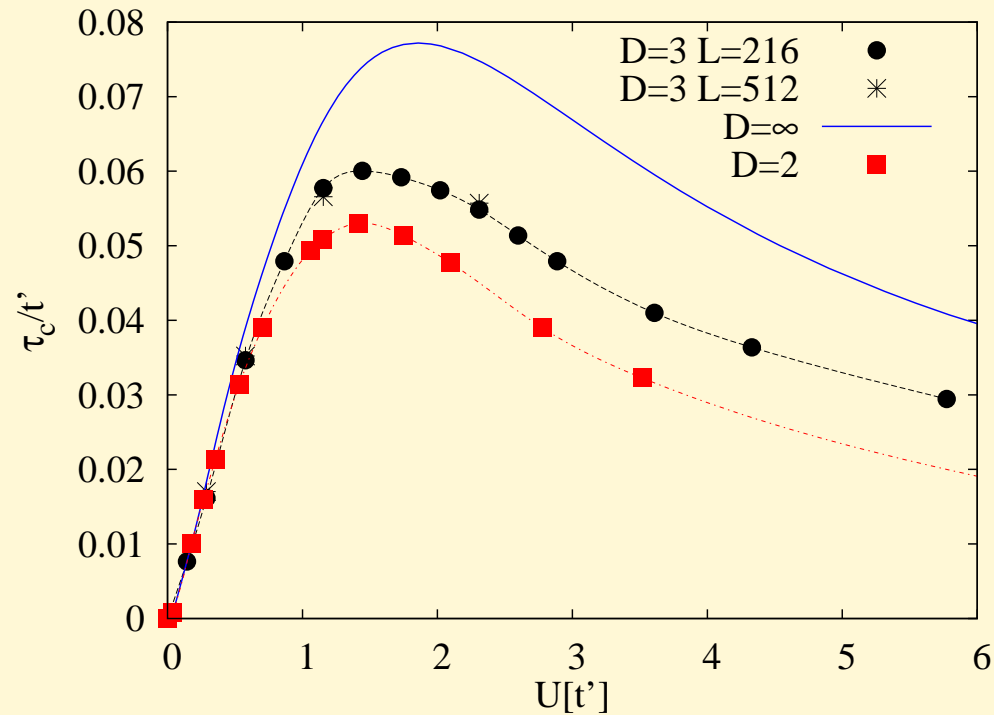
- $S_q^w(\mathbf{Q}) = \frac{1}{2L} \sum_{j,k} e^{i\mathbf{Q}(\mathbf{R}_j - \mathbf{R}_k)} (w_j w_k)$
- Nízko teplotné maximum sa objavuje pri teplotách, kde sa štruktúrny faktor mení z 1 na ~ 0 .
- Maximum je možné použiť na odhad kritickej teploty.

Obsah
Silne korelované
elektrónové systémy
MFK
Metóda
Tepelná kapacita
Kritické teploty
Distribúcia F
DOS
Homogénna fáza
Záver
Doktorandské
štúdium

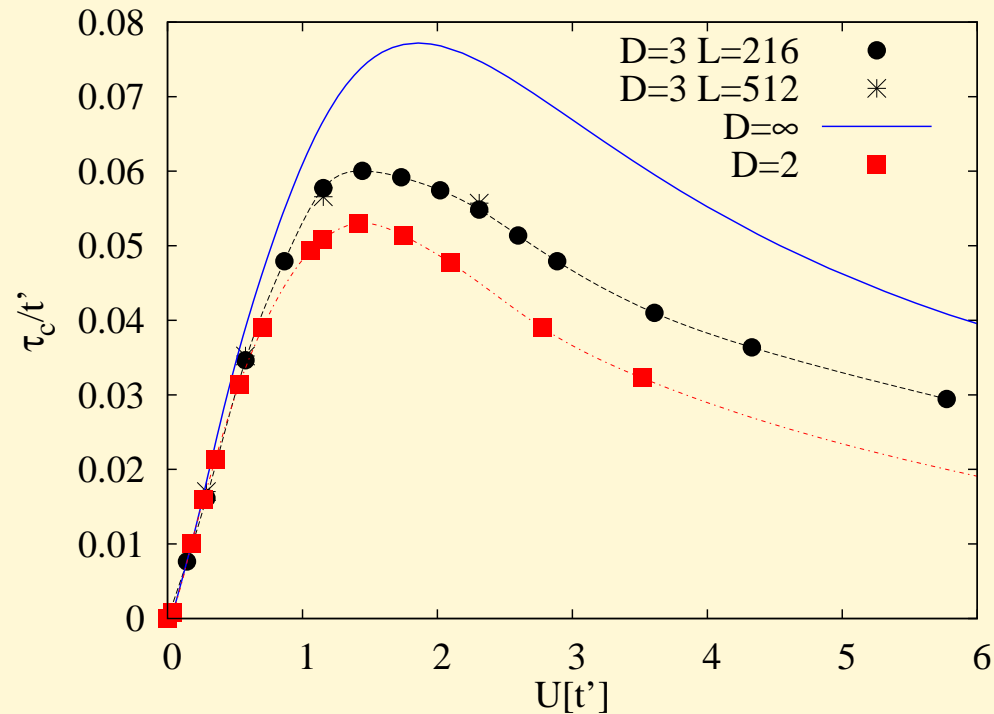

- Obsah
- Šilne korelované elektrónové systémy
- MFK
- Metóda
- Tepelná kapacita
- Kritické teploty**
- Distribúcia F
- DOS
- Homogénna fáza
- Záver
- Doktorandské štúdium

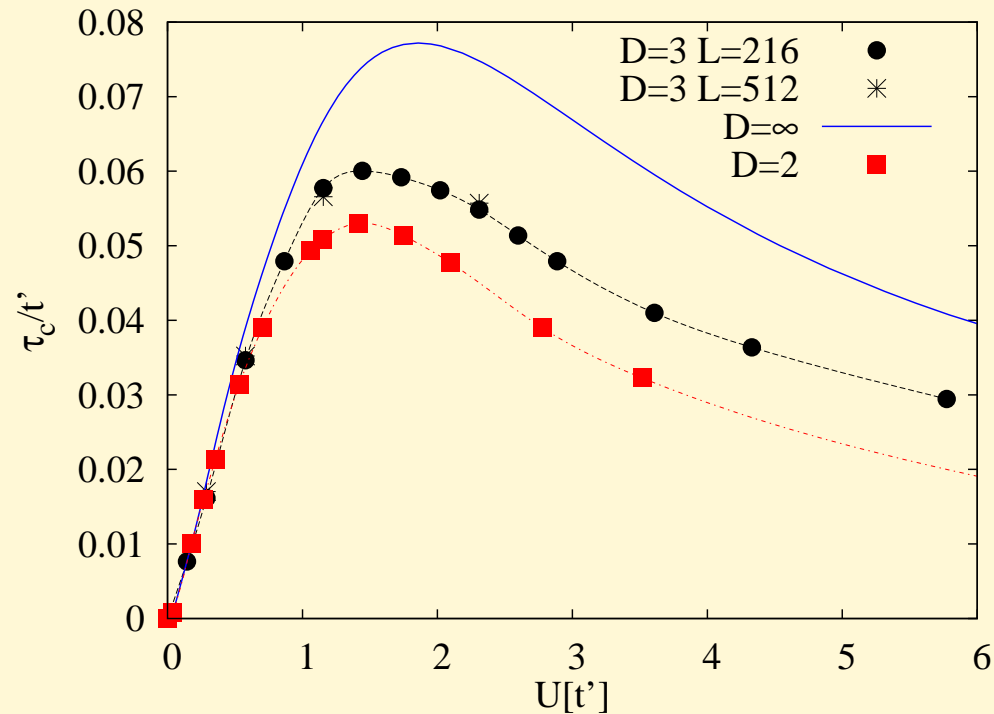
- Za účelom porovnania výsledkov pre rôzne dimezie boli použité iné jednotky: $t' = 2t\sqrt{D}$

- Obsah
- Silne korelované elektrónové systémy
- MFK
- Metóda
- Tepelná kapacita
- Kritické teploty**
- Distribúcia F
- DOS
- Homogénna fáza
- Záver
- Doktorandské štúdium

- Za účelom porovnania výsledkov pre rôzne dimezie boli použité iné jednotky: $t' = 2t\sqrt{D}$
- Kritické teploty v $D = 3$ sú podstatne vyššie ako pre $D = 2$ a nižšie ako pre $D = \infty$.

- Obsah
- Silne korelované elektrónové systémy
- MFK
- Metóda
- Tepelná kapacita
- Kritické teploty**
- Distribúcia F
- DOS
- Homogénna fáza
- Záver
- Doktorandské štúdium

- Za účelom porovnania výsledkov pre rôzne dimezie boli použité iné jednotky: $t' = 2t\sqrt{D}$
- Kritické teploty v $D = 3$ sú podstatne vyššie ako pre $D = 2$ a nižšie ako pre $D = \infty$.
- Maximum pri ktorom dochádza k prechodu z usporiadanej do neusporiadanej fázy sa posúva s dimenziou k vyšším hodnotám U .

- Obsah
- Silne korelované elektrónové systémy
- MFK
- Metóda
- Tepelná kapacita
- Kritické teploty**
- Distribúcia F
- DOS
- Homogénna fáza
- Záver
- Doktorandské štúdium

- Akého druhu sú fázové prechody z usporiadanej do neusporiadanej fázy?

- Obsah
- Silne korelované elektrónové systémy
- MFK
- Metóda
- Tepelná kapacita
- Kritické teploty**
- Distribúcia F
- DOS
- Homogénna fáza
- Záver
- Doktorandské štúdium

Druh fázového prechodu

- Akého druhu sú fázové prechody z usporiadanej do neusporiadanej fázy?
- V limite silne coulombovskej interakcie je možné MFK previesť na antiferomagnetický Isingov model, teda v tejto limite ide o fázový prechod druhého druhu.

- Obsah
- Silne korelované elektrónové systémy
- MFK
- Metóda
- Tepelná kapacita
- Kritické teploty**
- Distribúcia F
- DOS
- Homogénna fáza
- Záver
- Doktorandské štúdium

Druh fázového prechodu

- Akého druhu sú fázové prechody z usporiadanej do neusporiadanej fázy?
- V limite silne coulombovskej interakcie je možné MFK previesť na antiferomagnetický Isingov model, teda v tejto limite ide o fázový prechod druhého druhu.
- V $D = 2$ bolo ukázané, že pre $U \leq 1$ ide o fázový prechod prvého druhu.

- Obsah
- Silne korelované elektrónové systémy
- MFK
- Metóda
- Tepelná kapacita
- Kritické teploty**
- Distribúcia F
- DOS
- Homogénna fáza
- Záver
- Doktorandské štúdium

- Akého druhu sú fázové prechody z usporiadanej do neusporiadanej fázy?
- V limite silne coulombovskej interakcie je možné MFK previesť na antiferomagnetický Isingov model, teda v tejto limite ide o fázový prechod druhého druhu.
- V $D = 2$ bolo ukázané, že pre $U \leq 1$ ide o fázový prechod prvého druhu.
- Ako na to v $D = 3$?

- Obsah
- Silne korelované elektrónové systémy
- MFK
- Metóda
- Tepelná kapacita
- Kritické teploty**
- Distribúcia F
- DOS
- Homogénna fáza
- Záver
- Doktorandské štúdium

- Akého druhu sú fázové prechody z usporiadanej do neusporiadanej fázy?
- V limite silne coulombovskej interakcie je možné MFK previesť na antiferomagnetický Isingov model, teda v tejto limite ide o fázový prechod druhého druhu.
- V $D = 2$ bolo ukázané, že pre $U \leq 1$ ide o fázový prechod prvého druhu.
- Ako na to v $D = 3$?
  - ◆ Keďže pracujeme na konečných mriežkach, je ťažké rozlíšiť fázový prechod prvého a druhého druhu.

- Obsah
- Silne korelované elektrónové systémy
- MFK
- Metóda
- Tepelná kapacita
- Kritické teploty**
- Distribúcia F
- DOS
- Homogénna fáza
- Záver
- Doktorandské štúdium

- Akého druhu sú fázové prechody z usporiadanej do neusporiadanej fázy?
- V limite silne coulombovskej interakcie je možné MFK previesť na antiferomagnetický Isingov model, teda v tejto limite ide o fázový prechod druhého druhu.
- V $D = 2$ bolo ukázané, že pre $U \leq 1$ ide o fázový prechod prvého druhu.
- Ako na to v $D = 3$?
  - ◆ Keďže pracujeme na konečných mriežkach, je ťažké rozlíšiť fázový prechod prvého a druhého druhu.
  - ◆ Použili sme metódu, ktorú vypracovali Challa a kol..:

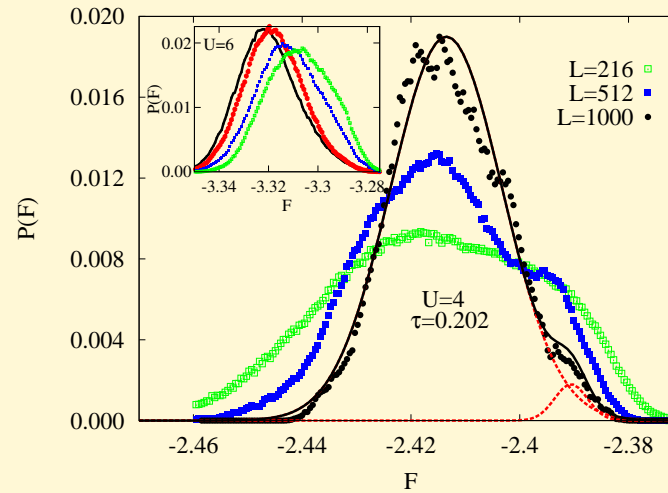
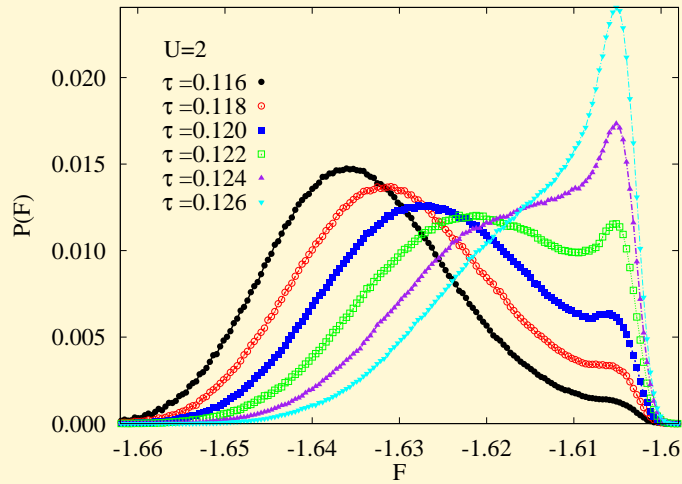
- Obsah
- Silne korelované elektrónové systémy
- MFK
- Metóda
- Tepelná kapacita
- Kritické teploty**
- Distribúcia F
- DOS
- Homogénna fáza
- Záver
- Doktorandské štúdium

Druh fázového prechodu

- Akého druhu sú fázové prechody z usporiadanej do neusporiadanej fázy?
- V limite silne coulombovskej interakcie je možné MFK previesť na antiferomagnetický Isingov model, teda v tejto limite ide o fázový prechod druhého druhu.
- V $D = 2$ bolo ukázané, že pre $U \leq 1$ ide o fázový prechod prvého druhu.
- Ako na to v $D = 3$?
  - ◆ Keďže pracujeme na konečných mriežkach, je ťažké rozlíšiť fázový prechod prvého a druhého druhu.
  - ◆ Použili sme metódu, ktorú vypracovali Challa a kol...: Distribúciu F možno popísať na okolí fázového prechodu prvého druhu ako súčet dvoch gaussiánov s rozdielnymi parametrami. (Dvojmaximová štruktúra)

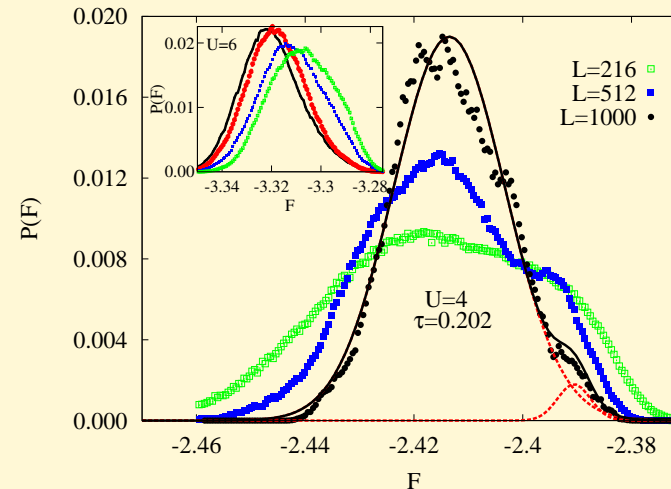
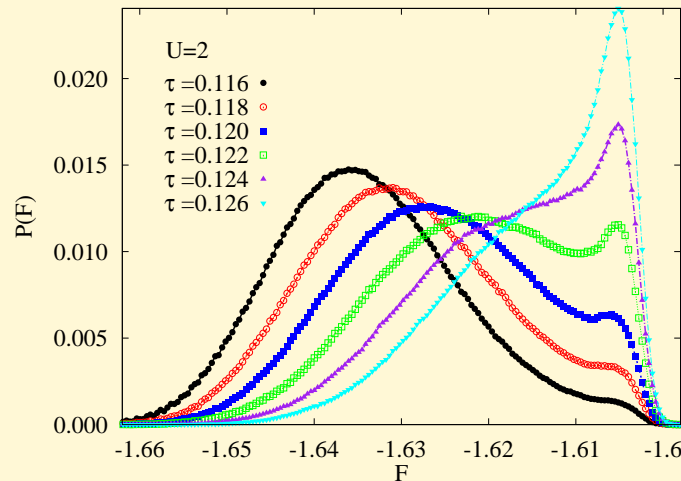
- Obsah
- Silne korelované elektrónové systémy
- MFK
- Metóda
- Tepelná kapacita
- Kritické teploty**
- Distribúcia F
- DOS
- Homogénna fáza
- Záver
- Doktorandské štúdium

Distribúcia elektrónovej voľnej energia

- Obsah
- Šilne korelované elektrónové systémy
- MFK
- Metóda
- Tepelná kapacita
- Kritické teploty
- Distribúcia F**
- DOS
- Homogénna fáza
- Záver
- Doktorandské štúdium

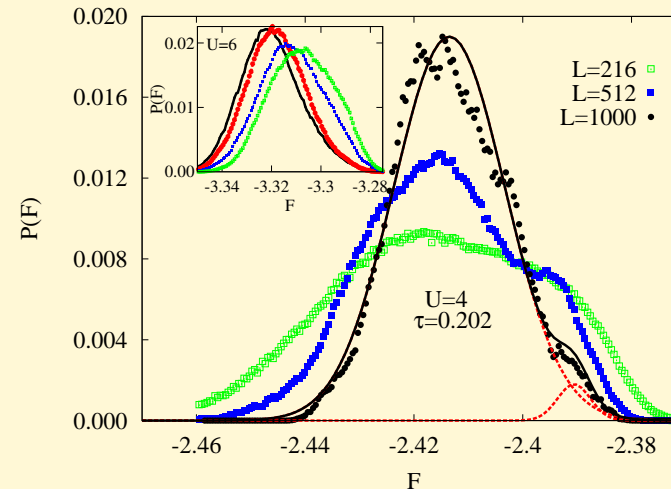
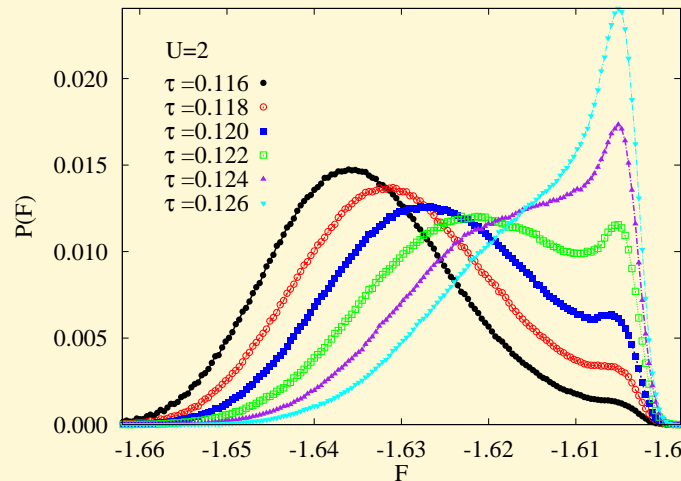
Distribúcia elektrónovej voľnej energia

- Distribúcia F pre $U = 2$ pozostáva z dvoch gaussiánov, ktoré sú centrované na rozdielne hodnoty F . Ide o fázový prechod prvého druhu.

- Obsah
- Silne korelované elektrónové systémy
- MFK
- Metóda
- Tepelná kapacita
- Kritické teploty
- Distribúcia F**
- DOS
- Homogénna fáza
- Záver
- Doktorandské štúdium

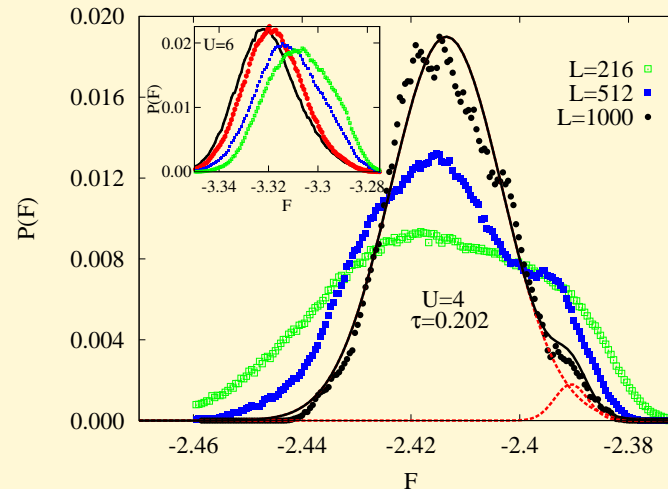
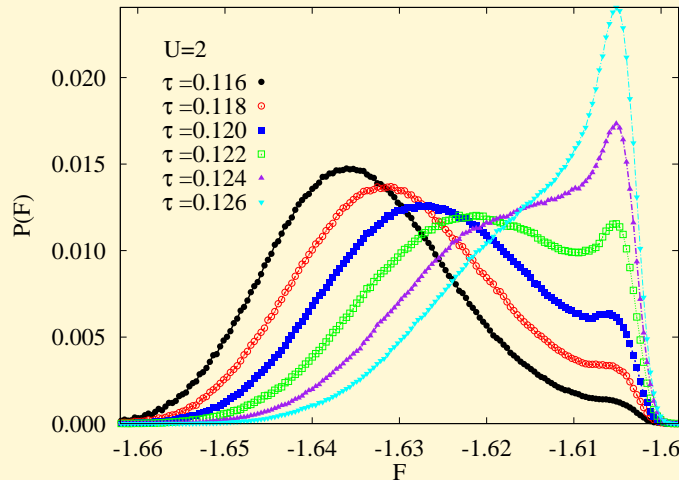
Distribúcia elektrónovej voľnej energia

- Distribúcia F pre $U = 2$ pozostáva z dvoch gaussiánov, ktoré sú centrované na rozdielne hodnoty F . Ide o fázový prechod prvého druhu.
- Dve maximá sa objavujú až do $U = 4$, čo je prekvapivo vysoká hodnota! Treba byť opatrný pri robení konečných záverov.

- Obsah
- Silne korelované elektrónové systémy
- MFK
- Metóda
- Tepelná kapacita
- Kritické teploty
- Distribúcia F**
- DOS
- Homogénna fáza
- Záver
- Doktorandské štúdium

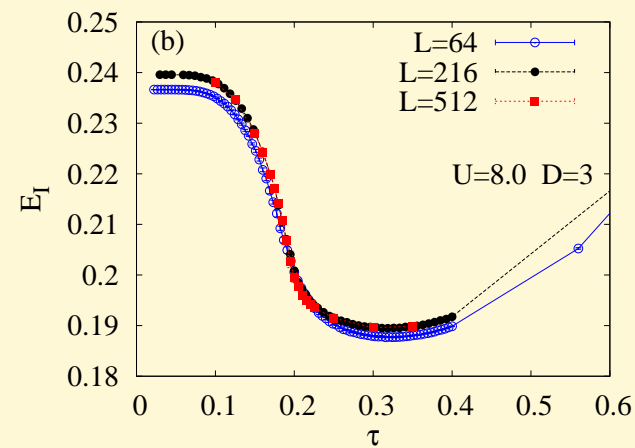
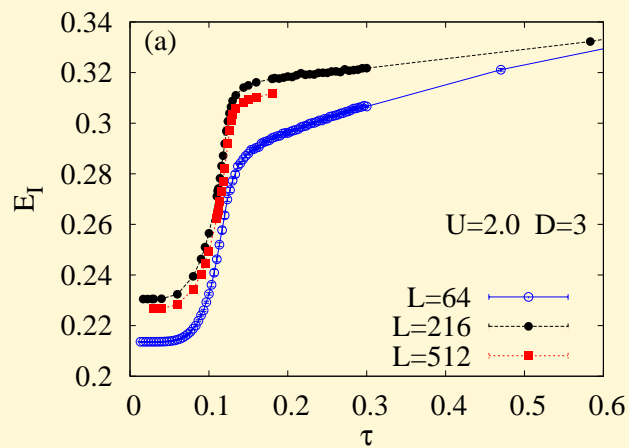
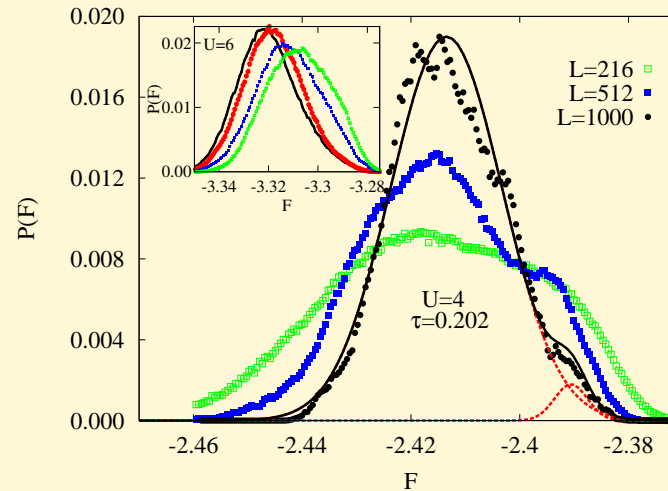
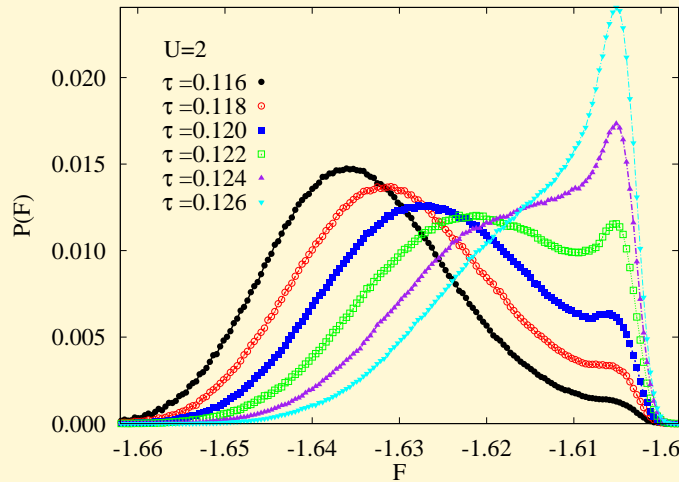
Distribúcia elektrónovej voľnej energia

- Distribúcia F pre $U = 2$ pozostáva z dvoch gaussiánov, ktoré sú centrované na rozdielne hodnoty F . Ide o fázový prechod prvého druhu.
- Dve maximá sa objavujú až do $U = 4$, čo je prekvapivo vysoká hodnota! Treba byť opatrný pri robení konečných záverov.
- Pre $U = 6$ jednoduchá jednomaximová distribúcia F potvrdzuje fázový prechod druhého druhu.

- Obsah
- Silne korelované elektrónové systémy
- MFK
- Metóda
- Tepelná kapacita
- Kritické teploty
- Distribúcia F**
- DOS
- Homogénna fáza
- Záver
- Doktorandské štúdium

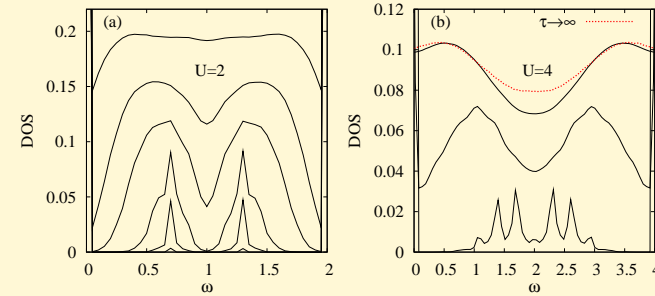
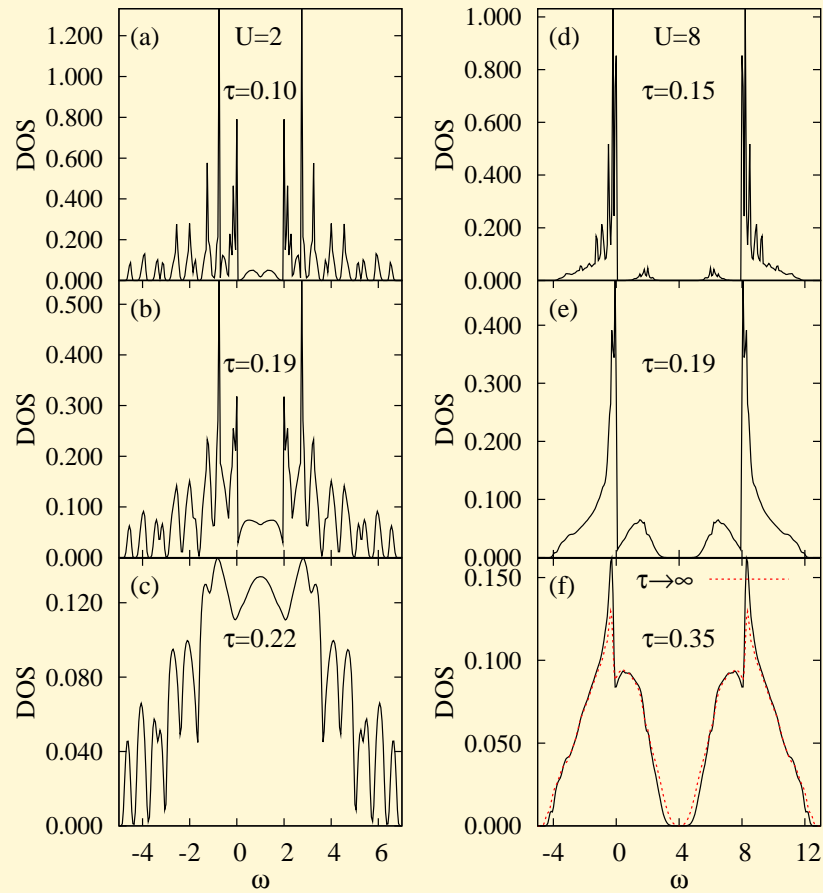
Distribúcia elektrónovej voľnej energia

- Obsah
- Silne korelované elektrónové systémy
- MFK
- Metóda
- Tepelná kapacita
- Kritické teploty
- Distribúcia F**
- DOS
- Homogénna fáza
- Záver
- Doktorandské štúdium

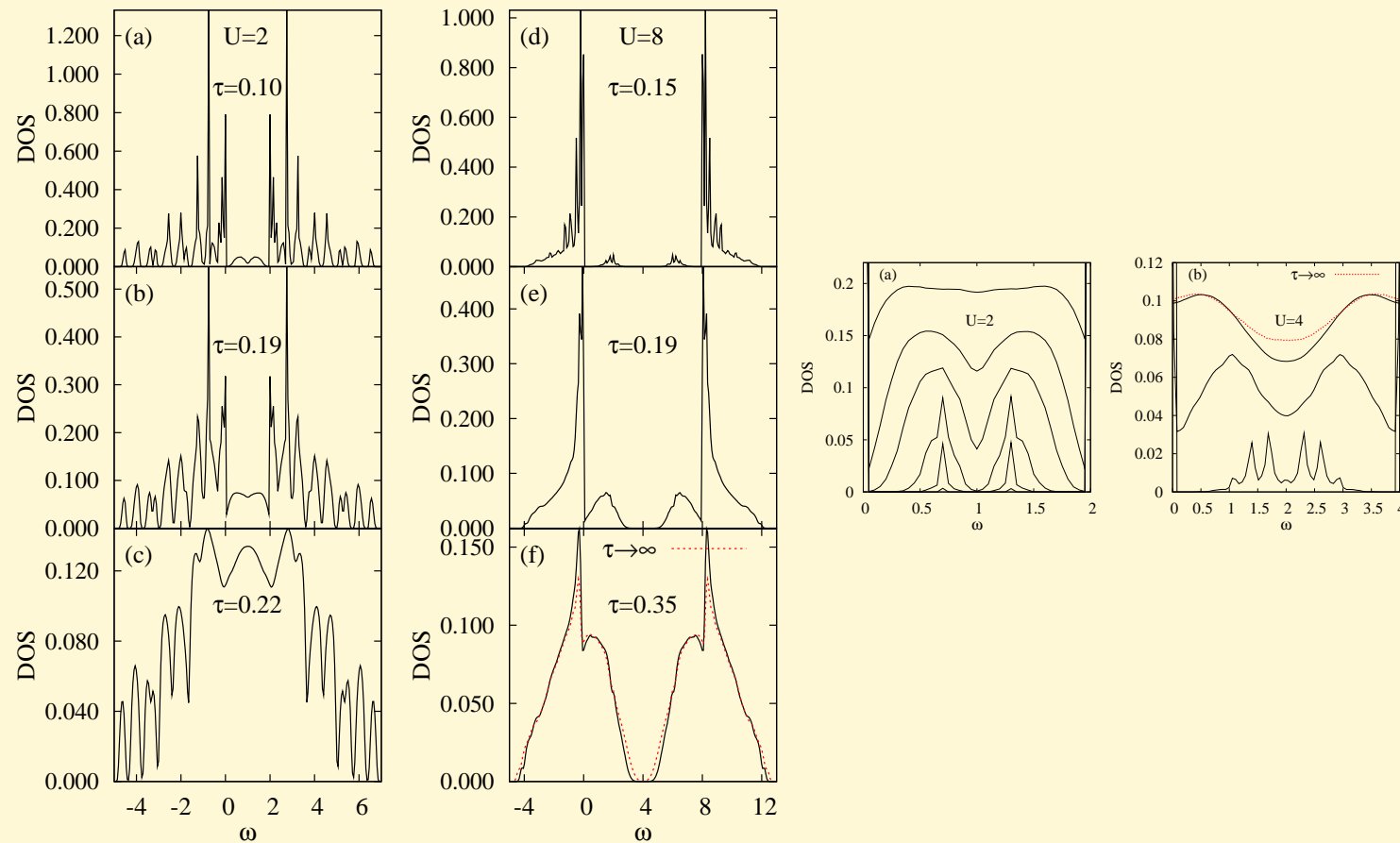

Hustota d -elektrónových stavov (DOS)

- Obsah
- Silne korelované elektrónové systémy
- MFK
- Metóda
- Tepelná kapacita
- Kritické teploty
- Distribúcia F
- DOS**
- Homogénna fáza
- Záver
- Doktorandské štúdium

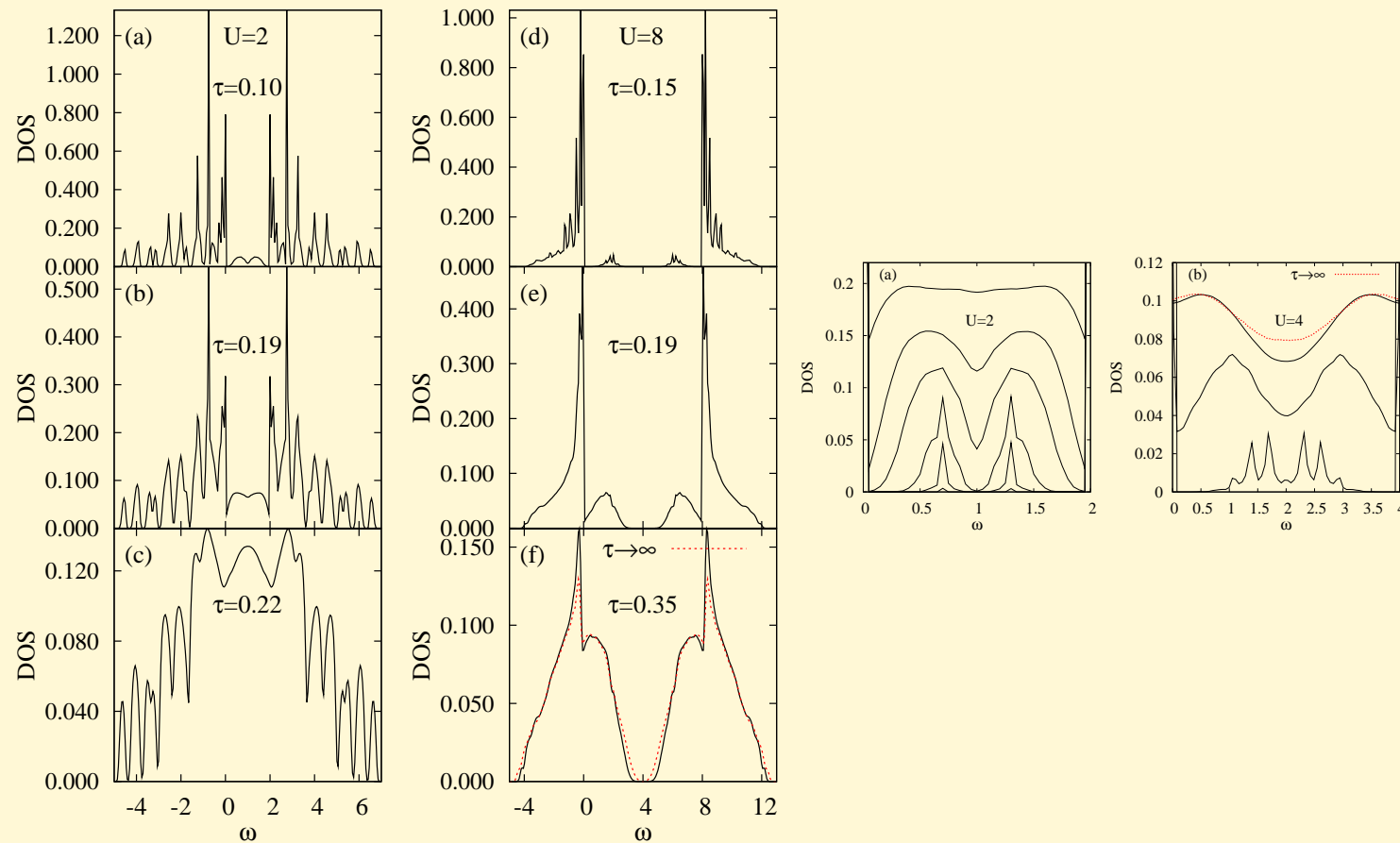
Hustota d -elektrónových stavov (DOS)

- S narastajúcou teplotou sa v DOS v oblasti $0 < \omega < U$ objavuje jemná štruktúra (JŠ).

- Obsah
- Silne korelované elektrónové systémy
- MFK
- Metóda
- Tepelná kapacita
- Kritické teploty
- Distribúcia F
- DOS**
- Homogénna fáza
- Záver
- Doktorandské štúdium

Hustota d -elektrónových stavov (DOS)

- S narastajúcou teplotou sa v DOS v oblasti $0 < \omega < U$ objavuje jemná štruktúra (JŠ).
- JŠ prechádza pre malé a stredné hodnoty U do pseudo medzery. (Prechod kov-izolátor)

Obsah

Silne korelované elektrónové systémy

MFK

Metóda

Tepelná kapacita

Kritické teploty

Distribúcia F

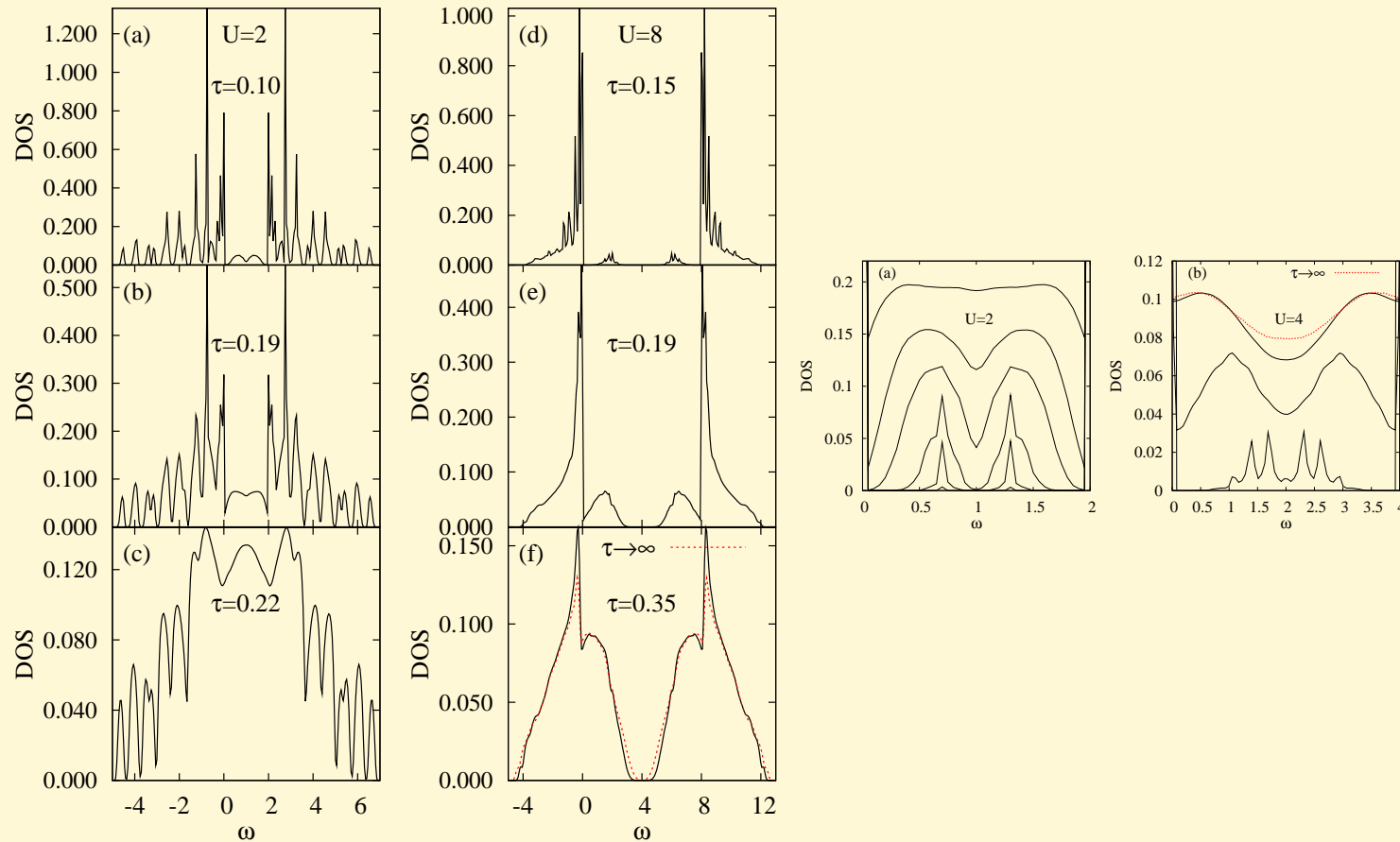
DOS

Homogénna fáza

Záver

Doktorandské štúdium

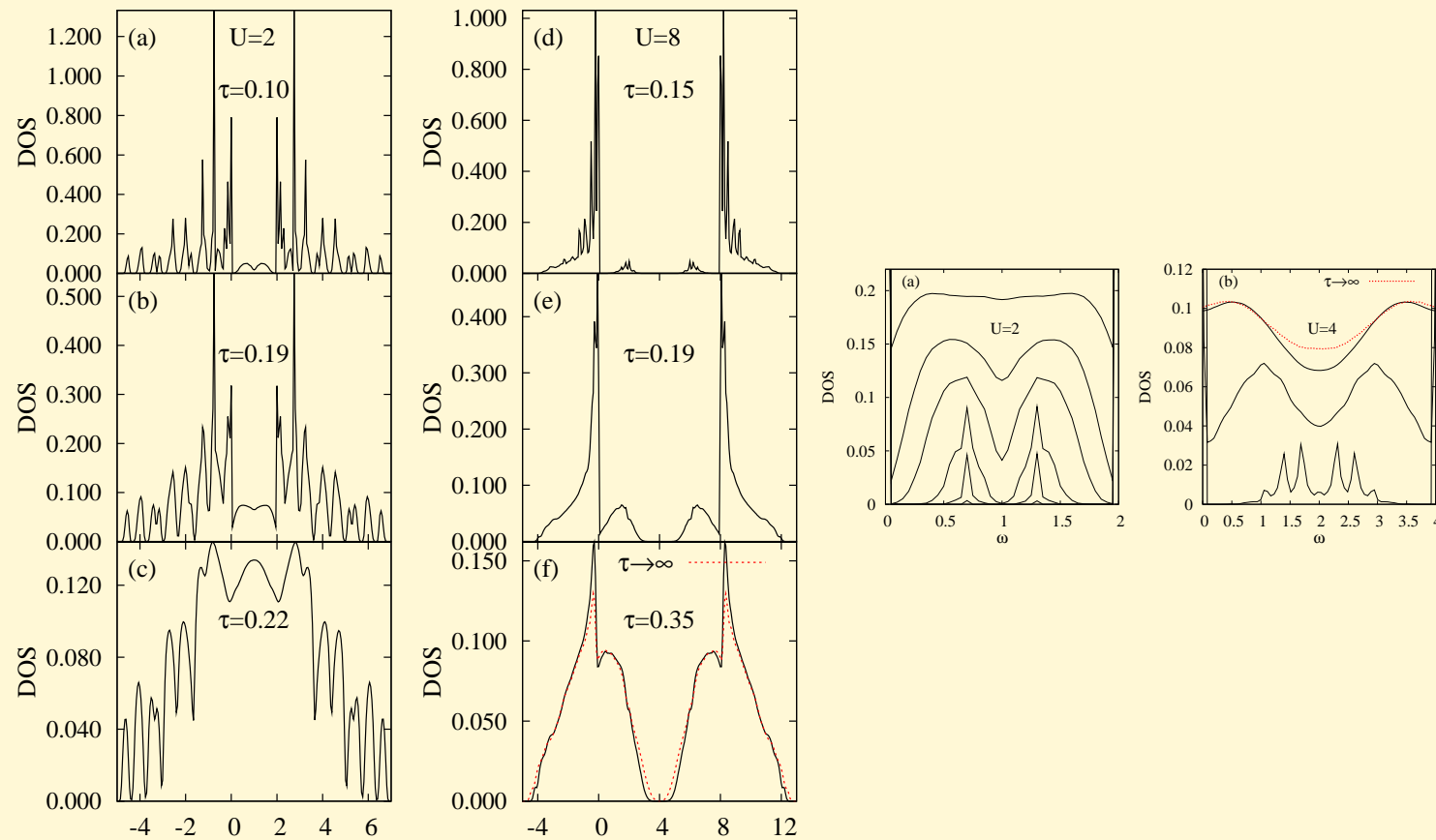
Hustota d -elektrónových stavov (DOS)

- S narastajúcou teplotou sa v DOS v oblasti $0 < \omega < U$ objavuje jemná štruktúra (JŠ).
- JŠ prechádza pre malé a stredné hodnoty U do pseudo medzery. (Prechod kov-izolátor)
- V limite silnej interakcie JŠ znižuje šírku energetickej medzery.

Obsah
Silne korelované
elektrónové systémy
MFK
Metóda
Tepelná kapacita
Kritické teploty
Distribúcia F
DOS
Homogénna fáza
Záver
Doktorandské
štúdium

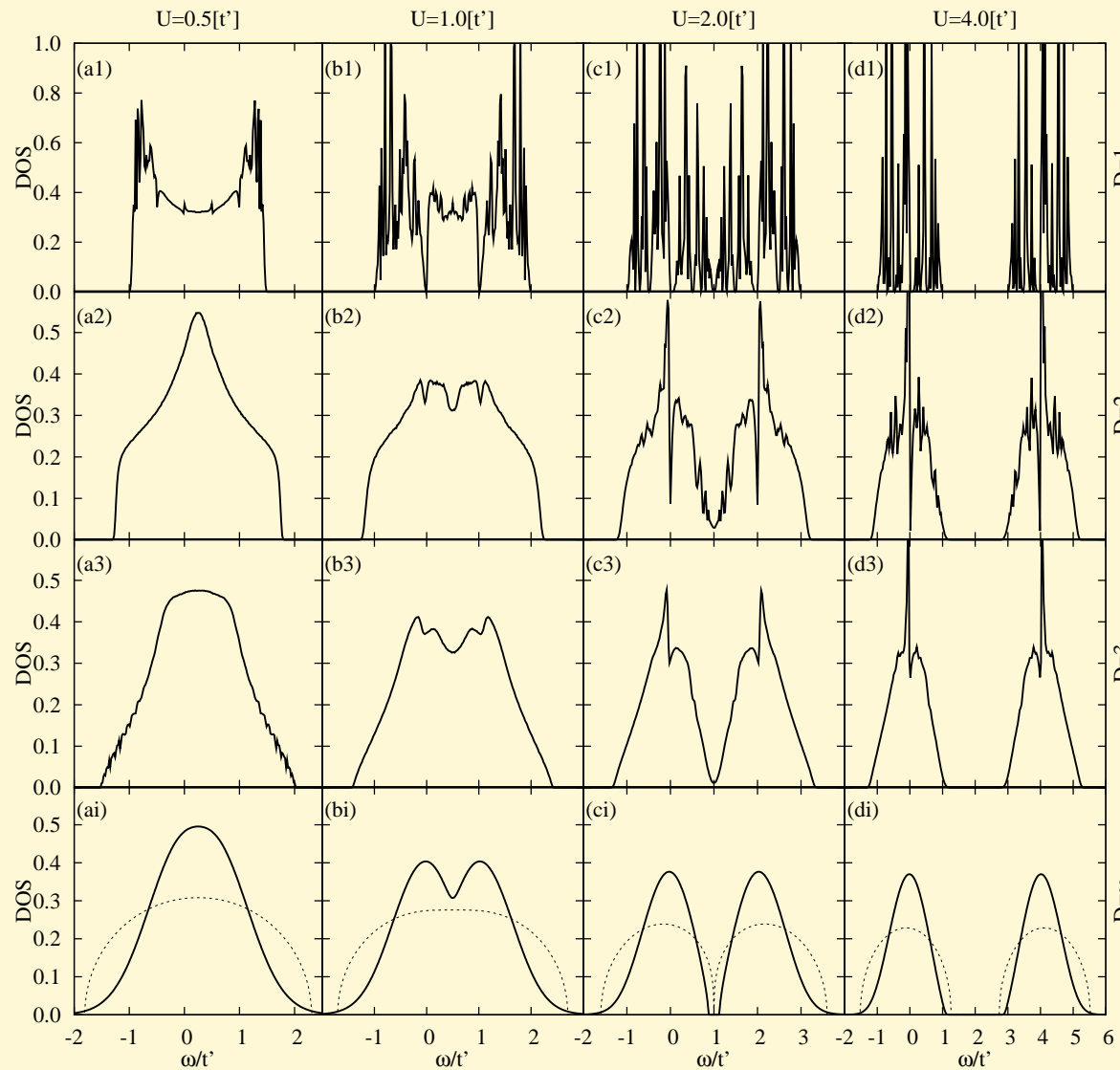
Hustota d -elektrónových stavov (DOS)

- Prieběh DOS, pre teploty len o málo vyššie ako kritická teplota, prakticky nezávisí od teploty. Preto DOS v neusporiadanej fáze je možné študovať v limite $\tau \rightarrow \infty$, kde vieme dosiahnuť podstatne väčšie mriežky.

- Obsah
- Silne korelované elektrónové systémy
- MFK
- Metóda
- Tepelná kapacita
- Kritické teploty
- Distribúcia F
- DOS**
- Homogénna fáza
- Záver
- Doktorandské štúdium

DOS v neusporiadanej fáze

- Obsah
- Silne korelované elektrónové systémy
- MFK
- Metóda
- Tepelná kapacita
- Kritické teploty
- Distribúcia F
- DOS
- Homogénna fáza**
- Záver
- Doktorandské štúdium

- Použili sme klasické Monte-Carlo na štúdium rôznych fázových prechodov v MFK v $D = 3$

- Obsah
- Silne korelované elektrónové systémy
- MFK
- Metóda
- Tepelná kapacita
- Kritické teploty
- Distribúcia F
- DOS
- Homogénna fáza
- Záver**
- Doktorandské štúdium

- Použili sme klasické Monte-Carlo na štúdium rôznych fázových prechodov v MFK v $D = 3$
- Na základe maximálnych merných teplôt sme skonštruovali fázový diagram v rovine $(U-\tau)$, kde sme ukázali, že kritické teploty prechodu z usporiadanej do neusporiadanej fázy sú podstatne vyššie ako v $D = 2$ a podstatne nižšie ako v $D = \infty$

- Obsah
- Silne korelované elektrónové systémy
- MFK
- Metóda
- Tepelná kapacita
- Kritické teploty
- Distribúcia F
- DOS
- Homogénna fáza
- Záver**
- Doktorandské štúdium

- Použili sme klasické Monte-Carlo na štúdium rôznych fázových prechodov v MFK v $D = 3$
- Na základe maximálného merného tepla sme skonštruovali fázový diagram v rovine $(U-\tau)$, kde sme ukázali, že kritické teploty prechodu z usporiadanej do neusporiadanej fázy sú podstatne vyššie ako v $D = 2$ a podstatne nižšie ako v $D = \infty$
- V závislosti od U ide o fázový prechod prvého alebo druhého druhu. Pritom výsledky naznačujú, že prechod prvého druhu môže byť až do hodnôt $U \sim 4$, čo je významný nárast v porovnaní s $D = 2$.

- Obsah
- Silne korelované elektrónové systémy
- MFK
- Metóda
- Tepelná kapacita
- Kritické teploty
- Distribúcia F
- DOS
- Homogénna fáza
- Záver**
- Doktorandské štúdium

- Použili sme klasické Monte-Carlo na štúdium rôznych fázových prechodov v MFK v $D = 3$
- Na základe maximálného merného tepla sme skonštruovali fázový diagram v rovine $(U-\tau)$, kde sme ukázali, že kritické teploty prechodu z usporiadanej do neusporiadanej fázy sú podstatne vyššie ako v $D = 2$ a podstatne nižšie ako v $D = \infty$
- V závislosti od U ide o fázový prechod prvého alebo druhého druhu. Pritom výsledky naznačujú, že prechod prvého druhu môže byť až do hodnôt $U \sim 4$, čo je významný nárast v porovnaní s $D = 2$.
- Popísali sme na teplote závislú jemnú štruktúru DOS a prechod kov-izolátor indukovaný teplotou.

- Obsah
- Silne korelované elektrónové systémy
- MFK
- Metóda
- Tepelná kapacita
- Kritické teploty
- Distribúcia F
- DOS
- Homogénna fáza
- Záver**
- Doktorandské štúdium

- Použili sme klasické Monte-Carlo na štúdium rôznych fázových prechodov v MFK v $D = 3$
- Na základe maxim merného tepla sme skonštruovali fázový diagram v rovine $(U-\tau)$, kde sme ukázali, že kritické teploty prechodu z usporiadanej do neusporiadanej fázy sú podstatne vyššie ako v $D = 2$ a podstatne nižšie ako v $D = \infty$
- V závislosti od U ide o fázový prechod prvého alebo druhého druhu. Pritom výsledky naznačujú, že prechod prvého druhu môže byť až do hodnôt $U \sim 4$, čo je významný nárast v porovnaní s $D = 2$.
- Popísali sme na teplote závislú jemnú štruktúru DOS a prechod kov-izolátor indukovaný teplotou.
- V homogénnej fáze sme popísali Mottov-Hubbardov prechod pri konečných teplotách a diskutovali sme rozdiely v DOS pre rôzne dimenzie.

- Obsah
- Silne korelované elektrónové systémy
- MFK
- Metóda
- Tepelná kapacita
- Kritické teploty
- Distribúcia F
- DOS
- Homogénna fáza
- Záver**
- Doktorandské štúdium

- Použili sme klasické Monte-Carlo na štúdium rôznych fázových prechodov v MFK v $D = 3$
- Na základe maxim merného tepla sme skonštruovali fázový diagram v rovine $(U-\tau)$, kde sme ukázali, že kritické teploty prechodu z usporiadanej do neusporiadanej fázy sú podstatne vyššie ako v $D = 2$ a podstatne nižšie ako v $D = \infty$
- V závislosti od U ide o fázový prechod prvého alebo druhého druhu. Pritom výsledky naznačujú, že prechod prvého druhu môže byť až do hodnôt $U \sim 4$, čo je významný nárast v porovnaní s $D = 2$.
- Popísali sme na teplote závislú jemnú štruktúru DOS a prechod kov-izolátor indukovaný teplotou.
- V homogénnej fáze sme popísali Mottov-Hubbardov prechod pri konečných teplotách a diskutovali sme rozdiely v DOS pre rôzne dimenzie.
- Časť práce bude prezentovaná na konferencii ICM v Karlsruhe, článok sa dokončuje a bude zaslaný do Solid State Communications.

- Obsah
- Silne korelované elektrónové systémy
- MFK
- Metóda
- Tepelná kapacita
- Kritické teploty
- Distribúcia F
- DOS
- Homogénna fáza
- Záver**
- Doktorandské štúdium

Stav môjho doktorandského štúdia na konci tretieho ročníka

- V júli 2008 som úspešne absolvoval “minimovú skúšku” a obhájil minimovú prácu (RNDr.)

- Obsah
- Silne korelované elektrónové systémy
- MFK
- Metóda
- Tepelná kapacita
- Kritické teploty
- Distribúcia F
- DOS
- Homogénna fáza
- Záver
- Doktorandské štúdium**

Stav môjho doktorandského štúdia na konci tretieho ročníka

- V júli 2008 som úspešne absolvoval “minimovú skúšku” a obhájl minimovú prácu (RNDr.)
- Som spoluautorom desiatich článkov (piatich ako prvý autor), ktoré už vyšli v karentovaných časopisoch.

- Obsah
- Silne korelované elektrónové systémy
- MFK
- Metóda
- Tepelná kapacita
- Kritické teploty
- Distribúcia F
- DOS
- Homogénna fáza
- Záver
- Doktorandské štúdium**

Stav môjho doktorandského štúdia na konci tretieho ročníka

- V júli 2008 som úspešne absolvoval “minimovú skúšku” a obhájil minimovú prácu (RNDr.)
- Som spoluautorom desiatich článkov (piatich ako prvý autor), ktoré už vyšli v karentovaných časopisoch.
- Doterajšiu prácu som prezentoval na dvoch zahraničných a jednej domácej konferencii s medzinárodnou účasťou, na ústavnom seminári kondenzovaných látok a súťaži mladých vedcov ÚEF.

Obsah
Silne korelované
elektrónové systémy
MFK
Metóda
Tepelná kapacita
Kritické teploty
Distribúcia F
DOS
Homogénna fáza
Záver
Doktorandské
štúdium

Ďakujem za pozornosť

Obsah
Silne korelované
elektrónové systémy
MFK
Metóda
Tepelná kapacita
Kritické teploty
Distribúcia F
DOS
Homogénna fáza
Záver
Doktorandské
štúdium